

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 4/5 mei 2024 zesde zondag van Pasen¹

Ik noem u geen dienaars meer, maar vrienden.

“Sta op, ik ben ook maar een mens”.

De Romein Cornelius is onder de indruk van Petrus. Cornelius was een betrekkelijk hoge militair, geen lid van het Godsvolk, maar hij was godvrezend; hij, de hoog gestegen militair, zocht God. Hij nam niet deel aan de verering van alle Romeinse helden-goden, maar zocht de onzichtbare God van het Joodse volk, die zo kwetsbaar als een mens in de wereld is gekomen, gestorven, verrezen.

Wanneer hij eindelijk de belangrijkste apostel van Jezus ontmoet, valt hij hem te voet, brengt hem een soort goddelijke eer. In zijn beleving brengt de apostel hem een straal, een kracht van God. Maar Petrus, zeg maar de eerste paus, moet er niets van hebben.

“Sta op, ik ben ook maar een mens”.

Petrus wil niet gediend worden, naar de ogen gezien, geëerd. In later eeuwen lieten zijn opvolgers, de pausen, zich wel met een voetval eren, zich gedragend als wereldse vorsten. Gelukkig is die tijd voorbij.

“Ik noem u geen dienaars meer want de dienaar weet niet wat zijn heer doet, maar u heb ik vrienden genoemd...”

Jezus leefde in een wereld van heren en dienaars/slaven. Vaak gingen die heerschappen best menselijk met de slaven, de dienaars om, maar feitelijk leefden de twee groepen in totaal gescheiden werelden.

---

¹ Johannes 15, 9-17

De heer had weinig idee van het leven, het gevoelsleven van de slaven en omgekeerd wist de dienaar, de slaaf niet wat zijn heer deed.

Zo waren de gewone menselijke verhoudingen, - en hier en daar ook nu nog, in maatschappij en kerk.

In die wereld leefde Jezus.

Maar Hij wees deze verhoudingen, deze wereldse manier van met elkaar omgaan, af.

Tussen Hemzelf en zijn leerlingen wilde hij geen meester-dienaar verhouding, maar *vriendschap*. "Ik noem u geen dienaars meer, maar vrienden."

Wat is vriendschap?

Dit is het antwoord van Jezus:

"Ik heb u alles meegedeeld wat Ik van de Vader heb gehoord".

Alles meedelen, alles delen.

Zo bezien is vriendschap iets prachtigs en tegelijk een enorme opgave.

Vriendschap is de grootste *gave* die u, jou en mij ten deel kan vallen, en tegelijk een grote *opgave*. Want zij ontstaat pas en overleeft alleen maar als je jezelf geeft, je zelf opent, alles meedeelt, *deelt* met de mens naast je, je levenspartner, je vrienden, je geliefden, met Jezus en zijn Vader.

Zoals Jezus deed aan de tafel van het laatste avondmaal.

Hij gaf Zichzelf: Hij brak Zichzelf als brood, schonk zijn leven uit als een beker wijn en aan het Kruis opende Hij zijn hart.

"Ik noem u geen dienaars meer maar vrienden."

De vriendengroep van Jezus, de Kerk heeft het altijd een uitdaging gevonden om hiernaar te leven.

Ook in onze kerk zijn er altijd verschillende werelden geweest, die meestal van elkaar niet wisten wat zij deden. Er waren heren en dienaars. Het kan, moet ik bekennen, ook wel gemakkelijk zijn. Daarachter kun je je verschuilen: 'hoor eens, hij' (in onze kerk zijn het altijd mannen) 'hij is de baas, zo is zijn wil, ik kan niet anders.'

Wanneer wij de woorden en de handelingen van Jezus tijdens het laatste avondmaal serieus nemen, zeker ook het gedeelte uit zijn afscheidsrede van vandaag, dan leven we nu nog onder de maat.

Het lijkt wel of we die vriendschap niet aan kunnen; dat het wel veilig is om je te verschuilen achter autoritaire verhoudingen. Dan hoef ik ook niet eerlijk en open te zijn, mijzelf daardoor kwetsbaar maken.

Wie werkelijk als vrienden van Jezus gaan leven kunnen zichzelf niet meer verschuilen, kunnen niet meer als heren en prinsesjes leven en kunnen omgekeerd zich ook niet meer verlagen tot slaafsheid, tot hielenlikkerij en knipmes-gedrag. Die houding is een christen onwaardig.

Paus Franciscus heeft het er vaak ernstig afkeurend over: geestelijken die zich als prinses gedragen, geen openheid van zaken geven, niet transparante procedures volgen. De paus vindt dat de kerk hiermee moet ophouden, wil zij geloofwaardig worden, wil zij werkelijk de titel vriend van Jezus waardig worden.

“Ik heb u alles meegedeeld wat Ik van de Vader heb gehoord.”
Jezus heeft niets achtergehouden. Hij heeft Zich geheel kwetsbaar gemaakt, alles gegeven. Hij heeft ons zijn vriendschap aangeboden. Mogen wij zijn trouwe vrienden worden. Amen.

pastoor Nico van der Peet